

MAASEUDUN
KULJETUSTEN
JA LIKKUMISEN
DIGIBOKSI

KaikkiKyytiin-työpajat

Liikennepalvelulainsäädäntö muuttui, kehittyvätkö maaseudun kuljetukset

Heli Siirilä

Vaasan yliopisto Levón-instituutti

Jenni Eckhardt

VTT

Vaasan yliopisto
LEVÓN-INSTITUUTTI

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAASEUDUN KULJETUSTEN JA LIKKUMISEN DIGIBOKSI

Valtakunnallinen tiedotushanke kuljetusten ja liikkumisen muutoksesta maaseudun näkökulmasta

Tavoite: Kannustaa hyödyntämään liikennepalvelulain ja liikenteen digitalisaation mahdollisuuksia ja tuottaa tästä käytännönläheistä materiaalia

Pääasiallinen kohderyhmä: Maaseudun pk-yritykset

- Esim. maatilat, konepajat, matkailu, leipomot, kuljetuspalvelut...

Toteuttajat: Vaasan yliopiston Levón-instituutti, kumppanina VTT

Hankeaika: 2018-2020

Ohjausryhmä: MTK, Traficom, ELY, Väylävirasto, Kuntaliitto, ITS Finland

Rahoittaja: Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma/
Valtakunnalliset maaseudun kehittämishankkeet

Vaasan yliopisto
LEVÓN-INSTITUUTTI

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAASEUDUN KULJETUSTEN JA LIKKUMISEN DIGIBOKSI

Liikenteen nykytila maaseudulla

- Liikkuminen ja kuljetukset vaikuttavat keskeisellä tavalla mm.
 - **arkisten palvelujen saavutettavuuteen**
 - **yritysten toimintaedellytyksiin ja**
 - **kaikkiaan arjen sujuvuuteen**
- Kotitalouksien 2. suurin menoerä asumisen jälkeen
- Oman auton omistaminen ja käyttäminen lähes väistämätöntä
 - Tiukkenevat vähähiilisyys-tavoitteet → liikenne yksi tarkastelukohde
 - Ennustettavissa, että 2020-luvulla autoilua ja muuta liikennettä ohjataan eri tavoin mm. verotuksellisesti
 - Liikenne muutoksessa monin tavoin

Vaasan yliopisto
LEVÓN-INSTITUUTTI

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

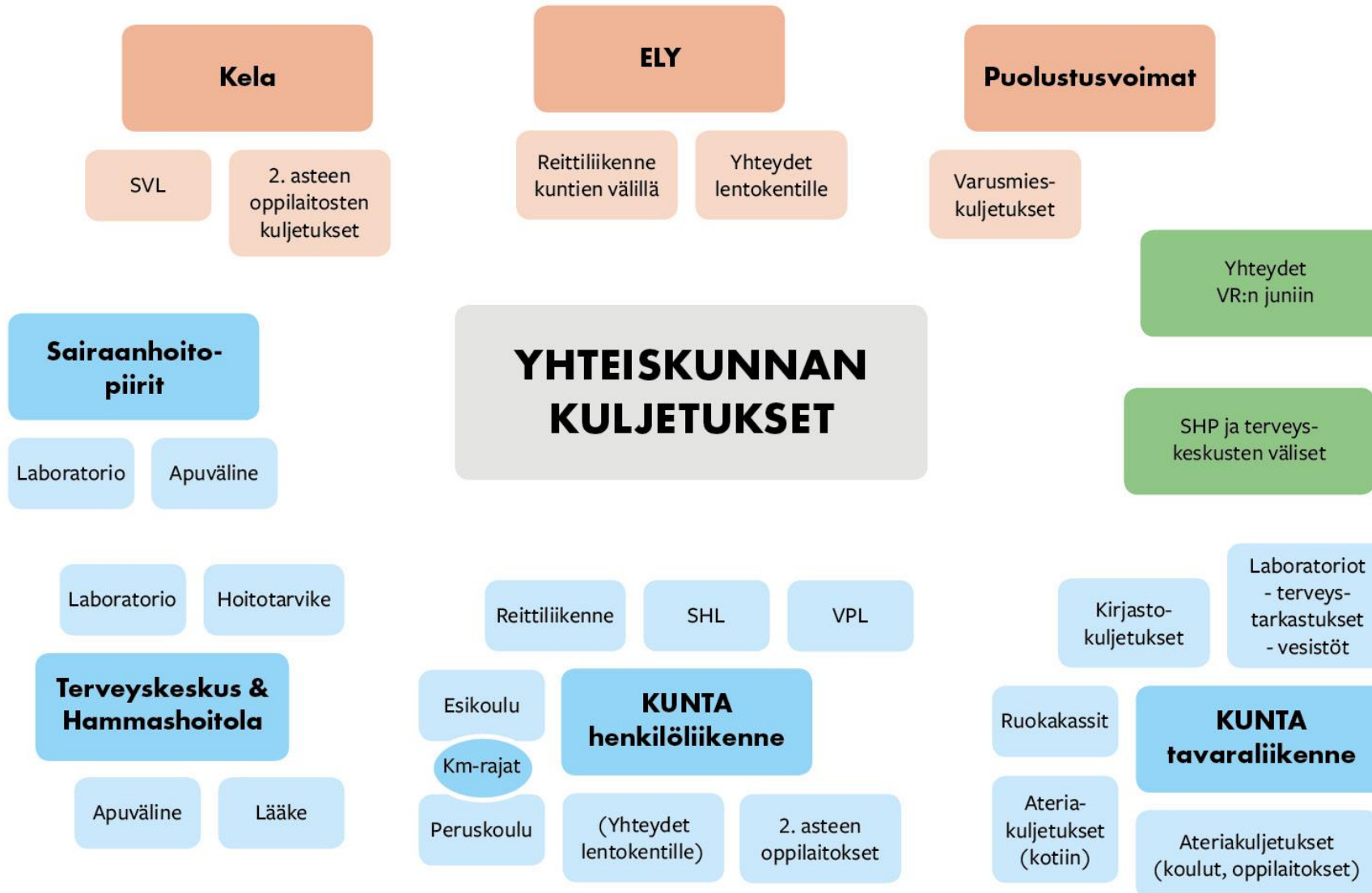

MAASEUDUN KULJETUSTEN JA LIKKUMISEN DIGIBOKSI

Liikenteen muutoksia:

- **liikennelainsäädännön uudistukset**
 - Liikennepalvelulaki eli laki liikenteen palveluista
- **liikenteen digitalisoituminen**
 - esim. digitaalisten ohjelmistojen hyödyntäminen matkojen yhdistelyssä, lippujen hankkiminen netistä/kännykällä
- **uudenlainen palveluntarjonta**
 - mm. matkaketjut ja palvelupaketit
- **hallinnolliset uudistukset**
 - esim. viranomaisten uudistuneita työnjakoja
- **ihmisten vähitellen muuttuvat tavat liikkua**
 - avoimuus esim. kimpakyyteihin, julkisen liikenteen käyttämiseen, etäkokoukset ja etätyöpäivät, ilmastonmuutoshuolet...
- **uutta autotekniikkaa ja -polttoaineita**
 - esim. hybridi/sähkö/kaasu

Lisäksi
+ Sisäinen posti
(esim. kunta-
yksiköiden välillä)
+ Kotihoidon km-
korvaukset

MAASEUDUN
KULJETUSTEN
JA LIKKUMISEN
DIGIBOKSI

Liikennepalvelulaki: Taksiliikenne

- **Taksiliikennelupa** vaaditaan **kaikkein** ammattimaiseen henkilöiden kuljettamiseen
 - ei määrä sääntelyä
 - osa-aikainen taksiyrittäjäyys mahdollista
 - lupa yrityskohtainen
 - ei asemapaikkaa, mutta pääasiallinen toiminta-alue ja palveluajat ilmoitettava avoimesti
- **Taksinkuljettajan ajolupa** vaaditaan aina (edellyttää mm. kokeen läpäisemistä)
 - poikkeuksena koti- ja matkailupalveluyritysten tarjoamat kuljetukset osana palvelukokonaisuuttaan
- **Taksiajoneuvo** voi olla:
 - henkilöauto, kuorma-auto, pakettiauto, kolmipyörä sekä kevyt ja raskas nelipyörä. Ei linja-auto!
- **Hinnoittelu** on markkinaehtoista
 - esimerkiksi km-, aika-, kiinteä ja vyöhykehinnoittelu

Vaasan yliopisto
LEVÖN-INSTITUUTTI

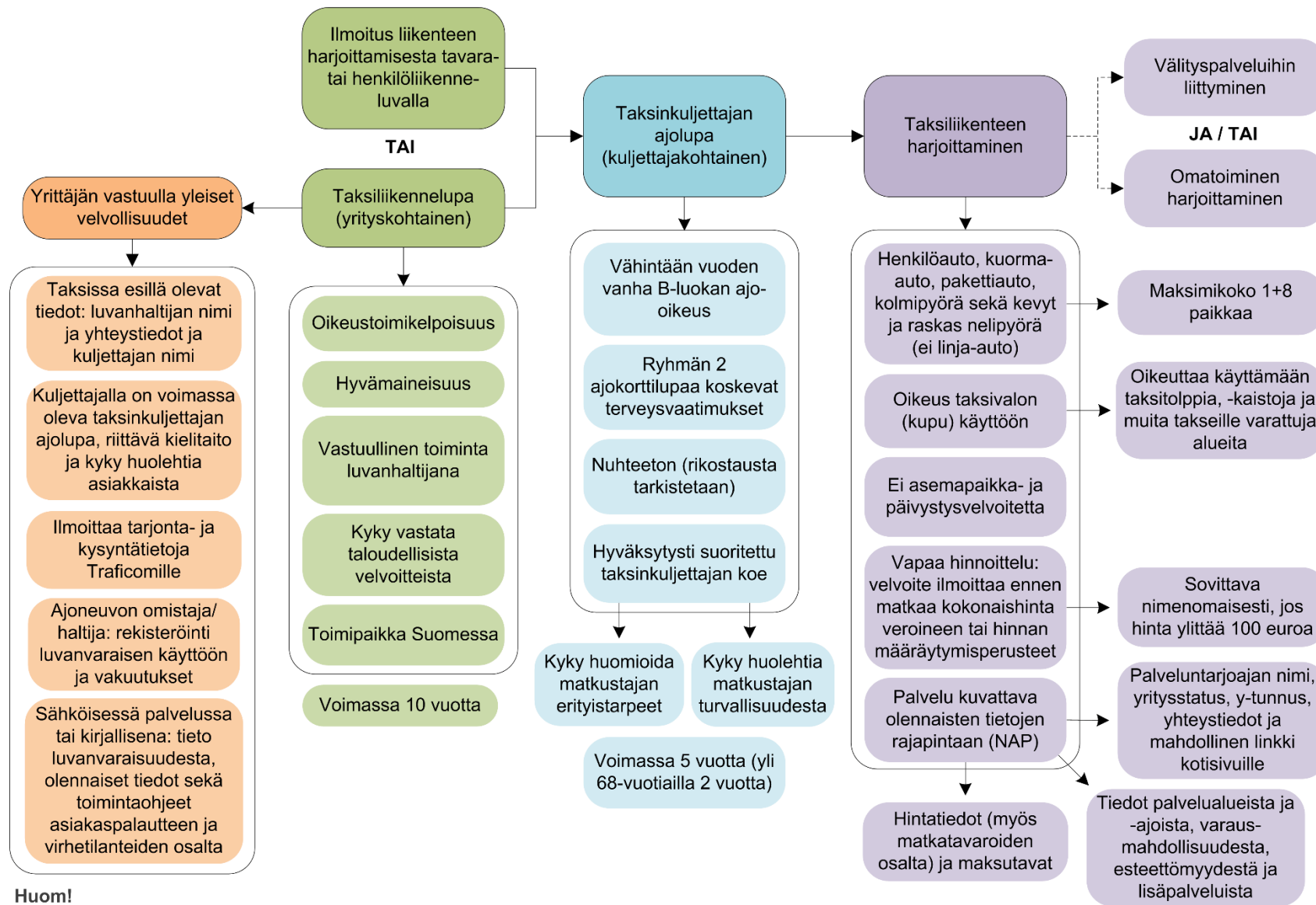

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Taksiliikenteen harjoittaminen

Huom!

Kuviosta puuttuu mm. verotukseen ja yleiset yritystoimintaan kuuluvat asiat
 Kuvion laatijat eivät vastaa puutteista eikä mahdollisista virheistä

Vaasan yliopisto
 LEVÖN-INSTITUUTTI

Euroopan maaseudun
 kehittämisen maatalousrahasto:
 Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino- ja ympäristökeskus

MAASEUDUN
KULJETUSTEN
JA LIKKUMISEN
DIGIBOKSI

Liikennepalvelulaki: Tavaraliikenne

- **Lupa tarvitaan** ammattimaiseen tavarankuljetukseen yli 3,5 tonnin ajoneuvolla, sis. pakettiautot
- **Rekisteröityminen** vaaditaan kaupallista tavaraliikennettä harjoittaville pakettiautoille (yli 2 tonnia)
 - Koskee myös takseja, jos kuljettaa pelkkää tavaraa
- **Lupaa ei vaadita** alle 60km/h liikkuvilla traktoreilla tehtäviin kuljetuksiin
- **Ammattipätevyysvaatimus** koskee vain kaupallisia kuljetuksia tiellä
 - Ei koske muita kuljetustehtäviä (kuten auraamista)

Vaasan yliopisto
LEVÖN-INSTITUUTTI

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAASEUDUN
KULJETUSTEN
JA LIIKKUMISEN
DIGIBOKSI

Liikennepalvelulaki: Joukkoliikenne

- Joukkoliikenteeseen tarvitaan **henkilöliikennelupa**
 - ilmoitus riittää taksiliikennelupaan, jos täyttää vaatimukset
 - oikeuttaa tavaran kuljettamiseen linja-autolla
 - min. 1+9 paikkainen kalusto (vrt. taksi max. 1+8)
- Henkilöliikenteen **yhteentoimivuuden** edistäminen
 - Olennaiset matka- ja aikataulutiedot avattava teknisten rajapintojen kautta
 - Lippu- ja maksujärjestelmistä tehdään yhteentoimivat

Vaasan yliopisto
LEVÖN-INSTITUUTTI

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAASEUDUN KULJETUSTEN JA LIIKKUMISEN DIGIBOKSI

Liikennepalvelulaki: Digitaalinen tieto

- **Rajapintojen** avaamisvelvoite henkilöliikenteessä
 - koneluettava vakiotietomuoto
- **Avattavat tiedot**
 - lippu- ja maksujärjestelmän **myyntirajapinta**
 - **olennaiset tiedot**, esim.:
 - palveluntarjoajan nimi, y-tunnus ja yhteystiedot
 - tiedot palvelualueesta
 - reitit ja pysähtymispaikat
 - hinnat ja maksutavat
 - palvelun saatavuus
 - esteettömyys
- **Tavat:**
 - tallentamalla Traficom:n NAP-palveluun
 - kumppanin kautta
 - oman rajapinnan kautta

MAASEUDUN KULJETUSTEN JA LIKKUMISEN DIGIBOKSI

Liikennepalvelulaki mahdollistaa uudenlaista, monipuolisempaa ja tehokkaampaa tarjontaa

- Luovempaa palveluntarjontaa
 - esim. ajoneuvot, hinnoittelu
- Kuljetuksia voidaan yhdistellä
 - eri kulkumuotojen ja toimijoiden yhdistely
→ matkaketjut, eri käyttäjäryhmät, tavara & henkilö
- Taksit voivat ottaa paluukyytejä (asemapaikkavelvoitteen poistuminen)
- Alalle tulo helpottuu, lupakäytännöt keventyneet
 - henkilö- ja tavarakuljetuslupien edellytykset samat

Mitäs nyt?

Kuljetusalan pk-yritykset: Kehitellä rohkeasti uusia toimintamalleja + muistaa markkinoida asiakkaille

Muut pk-yritykset: omien kuljetustarpeiden tarkastelu ja uusien toimintamallien kokeilu

Kunnat ja muut julkiset: Hankinnat ja kilpailutukset siten, että edistää uusien toimintamallien käyttöönottoa. Mukaan yhteistyöhön

Kyläyhdistykset ja muut yhteisöt: Ottaa puheeksi ja mieltää yhdessä, jos liikkumista ja kuljetuksia voisikin kylillä toteuttaa toisin

Asukkaat/asiakkaat: kun jotain uutta tulee tarjolle, kokeilkaa! Uudet palvelut jatkuvat tai loppuvat siihen, löytyykö asiakkaita

**MAASEUDUN
KULJETUSTEN
JA LIIKKUMISEN
DIGIBOKSI**

Kiitos, kun kuuntelite - tässä lisätiedon lähteitä

www.vtt.fi/maasdigiboksi

Twitter: @MaasDigiboksi

Facebook-keskusteluryhmä (hankenimellä)

YouTube (hankenimellä)

**Ajankohtaiskirje kuukausittain (tilauslomake
hankesivuilla)**

Jenni Eckhardt

jenni.eckhardt@vtt.fi, 040 750 5615

Vaasan yliopisto
LEVÓN-INSTITUUTTI

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus